

Nr 84.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående beräk-
nandet av tjänstetid i lönehänseende för ryttmästaren
O. Ribbing och kaptenen N. E. Jönnick; given
Stockholms slott den 8 februari 1929.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av stats-
rådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bi-
falla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departe-
mentschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Harald Malmberg.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i stats-
rådet å Stockholms slott den 8 februari 1929.*

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden
LÜBECK, WOHLIN, BESKOW, LUNDVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG,
LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON.

Departementschefen, statsrådet Malmberg anför:

I 7 § 6 mom. i avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388) för office-
rare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat
m. fl. vid armén och marinen stadgades, att beställningshavare finge för be-
stämmande av begynnelselön i beställningen och sedermera för uppflyttning
till högre löneklass, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, helt
eller delvis tillgodoräknas den tid, han utom statens tjänst utfört arbete,
som ur det allmännas synpunkt kunde anses likvärdigt med eller av högre
värde än det, han hade att utföra å beställningen.

Bihang till riksdagens protokoll 1929. 1 saml. 67 häft. (Nr 84.)

I anslutning till den ändrade lydelse, som motsvarande stadgande i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, den 22 juni 1921 (nr 451) erhållit genom kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 367), har i 7 § 5 mom. av det nu gällande officersavlöningsreglementet av den 20 maj 1927 (nr 170), vilket trätt i kraft den 1 januari 1928, stadgats, att beställningshavare må för dylik placering i löneklass, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, tillgodoräknas den tid, han utom statens tjänst utfört sådant arbete av direkt allmännyttig beskaffenhet, som i avseende å sin art och omfattning finnes ur det allmännas synpunkt svara mot, vara jämförbart med eller av högre värde än det, han har att utföra å beställningen.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 22 augusti 1928 dagtecknad skrift har ryttmästaren vid Livregementet till häst O. Ribbing anhållit, att han, som enligt särskilda Kungl. Maj:ts beslut den 10 oktober 1924, den 9 oktober 1925, den 3 november 1926 och den 30 augusti 1927 beviljats tjänstledighet för tjänstgöring såsom lärare vid Finlands krigshögskola, måtte få tillgodoräkna sig nämnda tjänstgöring såsom tjänstetid.

Vidare har kaptenen vid intendenturkåren N. E. Jönnick i en likaledes till Kungl. Maj:t ställd, den 29 oktober 1928 dagtecknad skrift anhållit, att han, som enligt särskilda Kungl. Maj:ts beslut den 28 april 1926, den 21 januari och den 23 december 1927 samt den 20 februari 1928 beviljats tjänstledighet för att stå till Finlands försvarsministeriums förfogande såsom sakkunnig vid utredning av vissa militärförvaltningen berörande frågor, måtte få såsom tjänstetid tillgodoräkna sig nämnda tjänstgöring.

Arméförvaltningens civila departement har i ett den 29 augusti 1928 över den av Ribbing gjorda ansökningen avgivet yttrande anfört i huvudsak följande.

Kungl. Maj:t hade i ett flertal fall lämnat utan bifall av vederbörande militära beställningshavare gjorda ansökningar att såsom tjänstetid få tillgodoräkna de tidsperioder, varunder vederbörande efter erhållet avsked från tidigare innehavda beställningar å stat haft anställning i utländsk krigstjänst. Ribbing hade visserligen icke erhållit avsked från beställning å stat utan allenast åtnjutit tjänstledighet under vissa tidsperioder för tjänstgöring i finska armén, och hade därvid föreskrivits, att ledigheten vore att hänföra till gruppen C i 2 kap. 1 § av kungörelsen den 31 december 1921 med vissa tilläggsbestämmelser till de militära avlöningsreglementena. Då sålunda bestämmelserna i 13 § i officersavlöningsreglementet icke ansetts böra i förevarande fall tillämpas, torde den av Ribbing åtnjutna tjänstledigheten vara av sådan beskaffenhet, att densamma jämlikt 6 § 3 mom. a) av åberopade reglemente borde läggas honom till last vid bestämmande av den löneklass, vartill han skulle hänföras.

På grund härav och då först efter riksdagens medgivande dels den personal tillhörande flottan, som deltagit i yachten Fιδras världsomsegling, dels ock de beställningshavare vid armén, vilka fullgjort uppdrag att organisera Persiens gendarmeri, fått för löneklassplacering räkna sig till godo den tid, de för sådant ändamål erhållit tjänstledighet, respektive såsom lönlösa kvarstått

i respektive regementen och kårer, ansåge departementet sig icke kunna tillstyrka bifall till den av Ribbing gjorda ansökningen.

I yttrande den 2 november 1928 över den av Jönnick gjorda ansökningen har civila departementet, under hänvisning till vad departementet anfört i fråga om Ribbings ansökning, förklarar, att departementet icke kunde tillstyrka, att Jönnick genom något allenast av Kungl. Maj:t meddelat beslut erhöles medgivande att såsom tjänstetid tillgodoräkna sig den tid, som avsåges i den av honom gjorda ansökningen. Däremot hade departementet icke något att erinra emot att, därest skäl därtill skulle anses föreligga, Kungl. Maj:t inhämtade riksdagens medgivande för tillgodoseende av det i ansökningen angivna syftet.

Försvarsväsendets lönenämnd, som den 27 november 1928 avgivit utlåtande över berörda ansökningar, har därvid anfört följande.

Frågan angående rätt för officer att för placering i löneklass tillgodoräkna sig tid, varunder han utfört arbete utom statens tjänst, reglerades, såvitt avsåge tid före den 1 januari 1928, i 7 § 6 mom. av 1921 års provisoriska officersavlöningsreglemente samt beträffande senare tid i 7 § 5 mom. av nu gällande, 1927 års officersavlöningsreglemente. Den olika avfattning, som ifrågavarande bestämmelser sins emellan företedde, sammanhängde därmed, att motsvarande stadgande i allmänna civilförvaltningens avlöningsreglemente, vilket ursprungligen varit av samma lydelse som bestämmelsen i 1921 års officersavlöningsreglemente, genom kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 367) i förtydligande syfte underkastats en omredigering, samt att det nuvarande officersavlöningsreglementet i hithörande del avfattats i överensstämmelse med det sålunda omredigerade stadgandet i allmänna civilförvaltningens avlöningsreglemente.

Rörande syftet med och innebörden av ifrågavarande stadgande finge lönenämnden hänvisa till propositionen nr 217/1922, sid. 6 och 7. Ehuru vad där sades direkt endast hade avseende å allmänna civilförvaltningen, torde detsamma i tillämpliga delar äga giltighet även för försvarsväsendets vidkommande. I enlighet härmed torde, på sätt lönenämnden tidigare vid olika tillfällen framhållit och Kungl. Maj:t jämväl konsekvent tillämpat, omförmälda bestämmelse i 1921 och 1927 års officersavlöningsreglementen icke avse sådana fall, varom i nu föreliggande ansökningar vore fråga. På grund av det sålunda anförda hemställde lönenämnden, att Kungl. Maj:t måtte finna förevarande ansökningar icke kunna av Kungl. Maj:t bifallas.

Vid ärendets behandling inom lönenämnden hava två ledamöter anmält från nämndens majoritet avvikande mening och för sin del anfört, att de ansåge, att Ribbing och Jönnick, som åtagit sig ett såväl för dem själva som för det egna landet hedrande uppdrag, varunder de varit i tillfälle att skaffa sig vidgad erfarenhet å områden, som direkt berörde deras militära tjänst, härigenom utövat en verksamhet, som kunde sägas hava kommit jämväl vårt eget försvarsväsende till godo. Enär den tid ifrågavarande officerare varit i finsk statstjänst sålunda syntes böra fullt jämställas med tjänstetid å ordinarie beställning, syntes — även i betraktande av att staten under deras bortovaro inbesparat omkring 50 % av deras löner — de gjorda framställningarna vara fullt berättigade och ett bifall till desamma väl förenligt med hithörande bestämmelser i 6 och 7 §§ i officersavlöningsreglementet.

Departements-
chefen.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, hava Ribbing och Jönnick under vissa tider åren 1925—1928 tjänstgjort vid det finska försvarsväsendet, den förre såsom lärare vid Finlands krigshögskola och den senare såsom sakkunnig vid utredning av vissa militärförvaltningen berörande frågor. Ribbings tjänstgöring har omfattat en tid av omkring 2½ år och Jönicks en tid av omkring 2 år. Under tiden för tjänstgöringen hava visserligen såväl Ribbing som Jönnick åtnjutit tjänstledighet från sina befattningar vid svenska armén, men med hänsyn till tjänstgöringens beskaffenhet och övriga föreliggande omständigheter synes det vara obilligt, att ledigheten ifråga lägges dem till last vid bedömandet av frågan om till vilken löneklass de enligt officersavlöningsreglementet skola hänföras.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att riksdagen vid tvenne särskilda tillfällen under de senare åren med anledning av i ämnet väckta motioner medgivit försvarsväsendet tillhörande personal rätt att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig till och med sådan tid, varunder samtliga löneförmåner frånträts. Sålunda har riksdagen enligt skrivelse den 2 maj 1924, nr 121, medgivit, att den personal tillhörande flottan, som deltagit i yachten Fidras världsomsegling, finge för uppflyttning i löneklass tillgodoräknas viss i skrivelsen närmare angiven tid, varunder tjänstledighet av nämnda anledning åtnjutits. Vidare har riksdagen enligt skrivelse den 25 maj 1925, nr 222, medgivit, att de officerare och underofficerare, som fullgjort uppdrag att organisera Persiens gendarmeri, och som vore på aktiv stat vid svenska armén, finge i lönehänsende tillgodoräkna sig den tid, de med vederbörligt tillstånd på grund av detta uppdrag såsom lönlösa kvarstått i respektive regementen och kårer.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit finner jag mig böra tillstyrka, att förslag om beredande av motsvarande förmån åt Ribbing och Jönnick avlåtes till riksdagen.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att ryttmästaren vid Livregementet till häst O. Ribbing och kaptenen vid intendenturkåren N. E. Jönnick må för uppflyttning i löneklass tillgodoräknas den tid, varunder de åtnjutit tjänstledighet från sina beställningar vid krigsmakten för tjänstgöring vid Finlands försvarsväsende.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Alf Ewerlöf.